

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Veronikou Burianovou ve věci

žalobce: J. G.
v ČR bytem X
zastoupený JUDr. Janou Bodlákovou, advokátkou
sídlem Cihelní 14, 360 06 Karlovy Vary

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2026, č. j. OAM-9373-27/ZR-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2026, č. j. OAM-9373-27/ZR-2025, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci k rukám jeho zástupkyně JUDr. Jany Bodlákové, advokátky, náhradu nákladů řízení ve výši 16 900 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci

1. Napadeným rozhodnutím byl žalobci zrušen přechodný pobyt občana EU podle § 87d odst. 2 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „ZPC“), a podle § 87d odst. 3 ZPC mu byla stanovena lhůta k vycestování z území v trvání 30 dnů od právní moci rozhodnutí.
2. Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí přípustnou a včasnou žalobu podle § 65 a násl. s. ř. s., v níž namítl nedostatečně zjištěný skutkový stav, nesprávné právní posouzení podmínek pro zrušení přechodného pobytu, absenci posouzení aktuálního stavu žalobce ke dni vydání rozhodnutí, nedoložení aktuálního, skutečného a dostatečně závažného ohrožení veřejného pořádku, vnitřní rozpornost rozhodnutí a nedostatečné posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nesouhlasil s tvrzením žalobce o nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Žalobce byl ve výkonu trestu a od jeho podmíněného propuštění neuplynula dostatečně dlouhá doba k vyloučení rizika recidivy. Podmíněné propuštění, dohled probační služby ani povinnost léčby závislosti podle žalovaného samy o sobě neznamenají, že žalobce nepředstavuje hrozbu pro veřejný pořádek. Žalovaný zdůraznil, že žalobce byl v průběhu správního řízení procesně pasivní a nové skutečnosti týkající se léčby a rodinného zázemí uplatnil až v žalobě. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II.

Posouzení věci soudem

4. V souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Přezkumná činnost soudu dále respektovala dispoziční zásadu vyjádřenou v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 in fine a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s.
5. Soud předesílá, že listinami, které jsou součástí správního spisu, správní soudy dokazování neprovádí, neboť nejde o důkazní prostředky a správní soud přezkoumává tyto dokumenty jako součást správního spisu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2022, č. j. 10 Afs 281/2020-70, bod 29).

Relevantní právní úprava a judikatura

6. § 87a odst. 1 ZPC ve znění ke dni 4. 4. 2018 stanovil, že ministerstvo vydá občanu Evropské unie na jeho žádost potvrzení o přechodném pobytu na území, pokud občan Evropské unie (a) hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce a (b) neohrožil bezpečnost státu nebo závažným způsobem nenarušil veřejný pořádek.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

7. Podle § 87d odst. 2 písm. d) ZPC ve znění ke dni 12. 3. 2026 zruší ministerstvo rozhodnutím přechodný pobyt na území občanu Evropské unie, jestliže ohrožuje bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušuje veřejný pořádek, není-li zahájeno řízení o správním vyhoštění, za podmínky, že rozhodnutí o zrušení přechodného pobytu na území bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života občana Evropské unie.
8. Vnitrostátní úpravu je nutno vykládat v souladu s právem Unie. Podle článku 27 odst. 1 směrnice EP a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „*Směrnice*“), mj. platí, že členské státy smějí omezit svobodu pohybu a pobytu občanů Unie bez ohledu na státní příslušnost z důvodů veřejného pořádku. Podle odstavce 2 a 3 musí být opatření přijata z důvodů veřejného pořádku v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná.
9. Podle judikatury SDEU samotné předchozí odsouzení dotyčného pro trestný čin nepostačuje k tomu, aby bylo možné automaticky vycházet z toho, že dotyčný představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, které je způsobilé odůvodnit omezení práv, které přiznává unijní právo (rozsudek ze dne 17. 11. 2011, C-430/10, EU:C:2011:749, bod 38, citovaný v bodě 16 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2026, č. j. 22 Azs 19/2026-44). Omezení pobytových oprávnění z důvodu ochrany veřejného pořádku představuje výjimku z obecného pravidla, a proto je nutné vykládat ji restriktivně. Existenci předchozího odsouzení za trestný čin lze zohlednit jen tehdy, jsou-li okolnosti, které vedly k tomuto odsouzení, důkazem osobního chování, které představuje současnou závažnou hrozbu pro veřejný pořádek. Opatření z důvodu ochrany veřejného pořádku lze přijmout pouze tehdy, ukáže-li se po konkrétním posouzení každého jednotlivého případu ze strany příslušných vnitrostátních orgánů, že osobní chování dotyčné osoby představuje závažné ohrožení v současné době (rozsudky Soudního dvora ze dne 4. 12. 1974, 41/74, EU:C:1974:133, bod 18; anebo ze dne 19. 1. 1999, C-348/96, EU:C:1999:6, bod 23, ze dne 27. 10. 1977, 30/77, EU:C:1977:172, či ze dne 19. 1. 1999, C-348/96, EU:C:1999:6, bod 24, ze dne 2. 5. 2018, C-331/16, EU:C:2018:296, bod 56, citované v bodě 17 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2026, č. j. 22 Azs 19/2026-44).
10. Tuzemská judikatura vykládá danou problematiku ve shodě s SDEU. Pojem *závažné narušení veřejného pořádku* v kontextu ZPC rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, č. 2420/2011 Sb. NSS, vyložil tak, že narušením veřejného pořádku může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. I v takovém případě je však potřeba zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlídnout k jeho celkové životní situaci. I Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, č. 233/2020 Sb. ÚS, bod 39, uvedl, že nelze vycházet pouze ze skutečnosti, že jednotlivec byl v minulosti odsouzen pro spáchaný trestný čin, ale je dále třeba vzít v úvahu další aspekty, a to zejména zákonem stanovený a uložený trest, míru zapojení do

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

trestné činnosti, rozsah škody a tendenci jednotlivce k opakování trestné činnosti. V rozsudku ze dne 13. 7. 2023, čj. 2 Azs 285/2022-57, č. 4523/2023 Sb. NSS, se pak Nejvyšší správní soud věnoval případům osob, které se v minulosti dopustily závažné trestné činnosti, avšak byly podmíněně propuštěny na svobodu. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tuto otázku je nutné vždy pečlivě posoudit na základě individuálních okolností týkajících se žadatele, zejména toho, jak dlouhá doba již uplynula od ukončení jeho trestné činnosti, jak dlouho již vedl *prima facie* nezávadný život ve zkušební době, jaký je jeho osobní vývoj a dostupné informace o jeho aktuálním chování, o prostředí, v němž se pohybuje, a o tom, zda se dostává do situací, které by mohly vyústit v páchaní trestné činnosti či jiné činnosti, jež by mohla představovat nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku. Chování žadatele je přitom třeba hodnotit ke dni rozhodování správního orgánu a v perspektivě budoucího chování; minulost je relevantní pouze potud, pokud může přiměřeně pravděpodobně napovědět o současném a budoucím chování žadatele (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2026, č. j. 22 Azs 19/2026-44, body 18 až 21).

11. Podle recentní judikatury Nejvyššího správního soudu lze závěr o narušení veřejného pořádku na poli ZPC učinit jen za splnění následujících kumulativních podmínek: na základě komplexního posouzení individuálních okolností cizince ke dni rozhodnutí správního orgánu bude zjištěno, že cizinec s ohledem na své osobní chování představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku (některého ze základních zájmů společnosti). Takové posouzení je ze své podstaty zaměřeno do budoucna a smyslem je, aby pobytové oprávnění nezískala osoba, u níž se lze důvodně domnívat, že na území vyvíjí či bude vyvíjet činnost, která představuje závažné narušení veřejného pořádku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2026, č. j. 22 Azs 19/2026-44, bod 22).
12. § 87d odst. 3 ZPC stanoví, že ministerstvo v rozhodnutí o zrušení přechodného pobytu občana Evropské unie na území stanoví lhůtu k vycestování z území; občan Evropské unie je povinen ve stanovené lhůtě z území vycestovat.
13. § 3 správního řádu stanoví, že nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
14. Podle § 50 odst. 3 je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.
15. Pokud se vede řízení zahájené z moci úřední, ve kterém má být uložena povinnost (např. povinnost vycestovat z území ve stanovené lhůtě), je správní orgán povinen opatřit si náležité podklady pro své rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Tato jeho povinnost je doplňována povinností účastníků řízení poskytnout veškerou potřebnou součinnost, případně označit důkazy na podporu svých tvrzení, avšak ani pasivita cizince ve správním řízení nezbavuje správní orgány jejich zákonné povinnosti k dostatečnému zjištění skutkového stavu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39, bod 34, nebo ze dne 16. 10. 2025, č. j. 9 Azs 79/2025-47, bod 39).
16. § 88 odst. 1 trestního zákoníku stanoví, že soud odsouzeného podmíněně propustí na svobodu, jestliže odsouzený vykonal stanovenou část trestu, svým chováním a plněním

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

svých povinností po právní moci rozsudku prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.

17. Podle § 88 odst. 4 trestního zákoníku soud při posuzování, zda odsouzený prokázal polepšení, přihlédne zejména k jeho chování ve výkonu trestu, které umožňuje posoudit, do jaké míry se napravil, k plnění jeho povinností a k jeho snaze nahradit škodu nebo jinou újmu způsobenou trestným činem, vydat bezdůvodné obohacení získané trestným činem anebo odstranit jiné škodlivé následky činu. Jestliže odsouzený vykonával ochranné léčení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo v jeho průběhu, přihlédne soud i k projevenému postoji odsouzeného k výkonu ochranného léčení.

Rozhodné skutkové okolnosti

18. Následně uvedené skutečnosti včetně průběhu správního řízení nebyly mezi účastníky řízení sporné. Žalovaný je uvedl v napadeném rozhodnutí a žalobce je v žalobě nespороval, navíc byly osvědčeny obsahem správního spisu.
19. Žalobce byl držitelem přechodného pobytu občana EU od 4. 4. 2018 do 3. 4. 2028.
20. Život žalobce na území probíhal (chronologicky) takto:
- a. Dne 3. 3. 2018 žalobce v opilosti (2,94 promile) řídil motorové vozidlo a způsobil dopravní nehodu, kdy narazil vozidlem do svislé dopravní značky a do oplocení domu. Za úmyslný trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl za to trestním příkazem Okresního soudu v Sokolově ze dne 7. 5. 2018, č. j. 21 T 32/2018-106, který nabyl právní moci dne 24. 5. 2018, odsouzen k odnětí svobody v délce 10 měsíců podmíněně se zkušební dobou v délce dvou let a k zákazu řízení motorových vozidel na dobu tří let, přičemž dne 22. 11. 2019 bylo podmíněně upuštěno od výkonu zákazu činnosti na zkušební dobu dvou let (dále jen „*První odsouzení*“).
 - b. Dne 18. 9. 2020 uzavřel žalobce manželství s paní I. G..
 - c. Dne 13. 3. 2021 žalobce v opilosti (3,61 promile) řídil osobní automobil, narazil do cizího zaparkovaného vozidla, z místa dopravní nehody odjel a následně narazil do oplocení domu. Za tento úmyslný trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl rozsudkem Okresního soudu v Sokolově ze dne 31. 5. 2021, č. j. 21 T 22/2021-131, který nabyl právní moci dne 31. 5. 2021, odsouzen k odnětí svobody v délce 22 měsíců podmíněně se zkušební dobou v délce 42 měsíců (tj. do 30. 11. 2024), k zákazu řízení motorových vozidel na dobu 48 měsíců, k povinnosti nahradit dle svých sil způsobenou škodu a k povinnosti zdržet se nadměrné konzumace alkoholických nápojů (dále jen „*Druhé odsouzení*“).
 - d. Dne 26. 8. 2021 žalobce v podnapilém stavu v restauraci slovně napadal obsluhu restaurace i přivolanou policejní hlídku, byl zajištěn a odvezen do protialkoholní záchytné stanice, čímž se dopustil přestupku proti veřejnému pořádku a proti občanskému soužití. Za toto jednání mu byla příkazem Městského úřadu Chodov ze dne 31. 8. 2021, č. j. OŠKV/9187/2021/Fi, uložena pokuta ve výši 2 000 Kč.
 - e. Dne 26. 1. 2022 byla usnesením Okresního soudu v Sokolově ze dne 26. 1. 2022, č. j. 21 T 22/2021-169, žalobci prodloužena zkušební doba podmíněného odsouzení k trestu odnětí svobody dle Druhého odsouzení o šest měsíců (tj. do 31. 5. 2025), byl mu stanoven dohled a uložena povinnost podrobit se léčení závislosti na alkoholu.
- Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

- f. Dne 14. 4. 2022 žalobce napadl v opilosti (2,29 promile) syna družky.
 - g. Dne 4. 6. 2022 byl žalobce pod vlivem alkoholu (2,54 promile) převezzen na interní oddělení Nemocnice Sokolov na pozorování.
 - h. Dne 22. 11. 2022 učinil nepravdivé oznámení na linku 158 a byla mu zjištěna hladina 2,03 promile.
 - i. Dne 28. 1. 2023 bylo manželství žalobce rozvedeno rozsudkem Okresního soudu v Sokolově ze dne 3. 1. 2023, č. j. 33 C 362/2022-6.
 - j. Dne 11. 5. 2023 se dopustil krádeže láhve alkoholu a za tento přestupek mu byla uložena bloková pokuta 5 000 Kč.
 - k. Dne 21. 7. 2023 řídil v opilosti jízdní kolo (2,66 promile) a dopustil se dvou přestupků podle zákona o silničním provozu, za což mu byla uložena pokuta 25 000 Kč.
 - l. Dne 22. 10. 2024 probodl šroubovákem pneumatiky na vozidle své bývalé manželky a způsobil tak škodu ve výši 4 000 Kč. Poškozená nedala souhlas k zahájení přestupkového řízení a věc byla odložena.
 - m. Usnesením Okresního soudu v Sokolově ze dne 24. 1. 2025, č. j. 21 T 22/2021-250, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 5. 3. 2025, č. j. 50 To 78/2025-269, bylo rozhodnuto o tom, že žalobce vykoná původně Druhým odsouzením podmíněně odložený trest odnětí svobody v trvání 22 měsíců.
 - n. Dne 18. 4. 2025 žalobce nastoupil do výkonu trestu uloženého Druhým odsouzením.
 - o. Dne 18. 2. 2026 byl žalobce na příkaz Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 18. 2. 2026, sp. zn. 2 PP 252/2025, podmíněně propuštěn z výkonu trestu uloženého Druhým odsouzením a byla mu stanovena zkušební doba v trvání dvou let s povinností nastoupit dne 19. 2. 2026 léčbu závislosti v Psychiatrické nemocnici Bohnice a tuto léčbu řádně dokončit. Žalovaný se dne 4. 2. 2026 dozvěděl o vedeném řízení o podmíněném propuštění žalobce. Skutečnost, že byl žalobce podmíněně propuštěn, zjistil žalovaný dne 5. 3. 2026.
21. Žalovaný usnesením ze dne 16. 9. 2025, č. j. OAM-9373-3/ZR-2025, zahájil z moci úřední podle § 46 odst. 1 správního řádu řízení ve věci žalobce o zrušení přechodného pobytu občana EU podle § 87d odst. 2 písm. d) ZPC. Žalobce se v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu seznámil dne 26. 2. 2026 s podklady rozhodnutí, ale nevyužil možnosti vyjádřit se k nim.

Posouzení důvodnosti žaloby

22. Žaloba je důvodná.
23. Z výše shrnuté právní úpravy a judikatury jednoznačně vyplývá, že žalovaný měl z vlastní iniciativy bez ohledu na procesní aktivitu žalobce skutkově (komplexně a individuálně) zjistit, zda byla v době vydání napadeného rozhodnutí přítomnost žalobce na území bez důvodných pochybností skutečným, aktuálním a dostatečně závažným ohrožením veřejného pořádku. Takové zjištění nesměl žalovaný učinit výlučně z předchozích odsouzení žalobce. Žalovaný měl vycházet ze zásady, že omezení pobytových oprávnění z důvodu ochrany veřejného pořádku je nutné vykládat restriktivně, jelikož jde o výjimku z obecného unijního pravidla. Předchozí protiprávní jednání žalobce mohla být relevantní v zásadě jen tehdy, svědčily-li by jejich okolnosti o tom, že představují *současnou* závažnou hrozbu pro

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

veřejný pořádek. Minulost byla tedy relevantní, pouze pokud mohla přiměřeně pravděpodobně napovědět o současném a budoucím chování žalobce. Podmíněné propuštění z výkonu trestu nebylo lze pomíjet a bylo nutné zjišťovat zejména dobu uplynulou od trestné činnosti, dobu řádného života, aktuální chování a prostředí žalobce.

24. Žalobce v žalobě namítl, že žalovaný individuálně nehodnotil současný stav věci, nezjišťoval chování žalobce po podmíněném propuštění z výkonu trestu, tudíž závěr žalovaného o aktualitě a realitě hrozby narušení veřejného pořádku ze strany žalobce nebyl podložen skutkovými zjištěními a nebyl žalovaným dostatečně odůvodněn. Námitky žalobce byly opodstatněné.
25. Žalovaný zrušil žalobci přechodný pobyt proto, že dospěl k závěru, že závažným způsobem narušuje veřejný pořádek. Tento závěr odůvodnil žalovaný na str. 2 až 4 napadeného rozhodnutí především minulými protispolečenskými jednáními žalobce uvedenými výše v bodě 20 tohoto rozsudku. Žalovaný akcentoval, že žalobce ve zkušební době podmíněného odsouzení s dohledem opakovaně ve zvýšené míře konzumoval alkoholické nápoje a pod jejich vlivem se nevhodně choval, páchal přestupky a bez racionálního důvodu ukončil léčbu závislosti na alkoholu. Z toho žalovaný dovodil, že žalobce se pod vlivem alkoholu chová agresivně a představuje ohrožení pro své okolí. V páchání protiprávního jednání v důsledku konzumace alkoholu nezabránil žalobci ani trestní dohled, ani podmíněně uložené tresty odnětí svobody, ani soudní zákazy činnosti a ani protialkoholní léčbu. To, že žalobce opakovaně narušil veřejný pořádek, osvědčilo jeho nedostatečnou akceptaci hodnot a pravidel společnosti. Aktuálnost (vysokou pravděpodobnost recidivy) narušení veřejného pořádku dovodil žalovaný z dosavadního opakovaného protiprávního chování žalobce (s narůstající závažností) a nedostatku sebereflexe žalobce. Žalovaný na str. 4 napadeného rozhodnutí své posouzení uzavřel takto: „*V daném případě správní orgán vychází rovněž ze znění směrnice EU 2004/38/ES, kdy v této směrnici v článku 27 je uvedeno, že předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takového opatření, v daném případě zrušení přechodného pobytu, neodůvodňuje a dále to, že chování dotyčného jednotlivce musí představovat aktuální, skutečné a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Naprosto jednoznačně se tedy nejedná pouze o jedno samotné odsouzení pro trestný čin, ale souhrn opakované trestné činnosti, kdy chování účastníka řízení lze zcela prokazatelně vyhodnotit tak, že představuje aktuální, skutečné a dostatečně závažné ohrožení základních zájmů společnosti. Zejména zájmu na dodržování zákonů ČR, zájmu na ochraně veřejného pořádku, ochraně většinové společnosti a jejího majetku. Účastník řízení opakovaně závažným způsobem narušuje veřejný pořádek a je tak splněna podmínka pro zrušení přechodného pobytu uvedená v ust. § 87d odst. 2 písm. d) zák. č. 326/1999 Sb.*“
26. Soud konstatuje, že si byl žalovaný podle odůvodnění napadeného rozhodnutí zjevně vědom toho, že podmínkou aplikace § 87d odst. 2 písm. d) ZPC je zjištění, že žalobce s ohledem na své osobní chování představuje skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku, a že předchozí odsouzení pro takový závěr samy o sobě nestačí. Tato správná východiska žalovaného se však do jeho závěrů řádně nepromítla.
27. Žalovaný rekapituloval trestní, přestupkové a protispolečenské činy žalobce v letech 2018 až 2024. Soud přisvědčuje závěru žalovaného, že z těchto skutků žalobce, jejich okolností a době jejich spáchání vyplývá, že žalobce tehdy závažně narušoval veřejný pořádek, a to přes všechna opatření a pomoc, kterou mu společnost nabídla (dohled, opakovaná výstraha podmíněného odsouzení, soudní zákazy činnosti, protialkoholní léčba). Soud ve shodě Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

s žalovaným konstatuje, že žalobce v letech 2018 až 2024 nerespektoval hodnoty a pravidla společnosti a vykazoval poruchy chování spojené s užíváním alkoholu, které představovaly ohrožení veřejného pořádku. Všechna skutková zjištění o chování žalobce v letech 2018 až 2024 ve svém souhrnu však vypovídají výlučně o tom, jaký žalobce *byl* do roku 2024, ale neprozrazují ničeho o tom, jak se žalobce choval v roce 2025 před nástupem do výkonu trestu a po dobu výkonu trestu až do jeho propuštění v únoru 2026. A už vůbec nic tato skutková zjištění neosvědčují ve vztahu k osobě žalobce a jeho chování po jeho propuštění z výkonu trestu.

28. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí dne 12. 3. 2026 a pro jeho rozhodnutí byl tedy rozhodující skutkový stav ke dni 12. 3. 2026, který měl žalovaný zjistit bez důvodných pochybností. Žalovaný však nezjistil nic k chování žalobce od 23. 10. 2024 do 12. 3. 2026. Žalovaný nezjistil, že by se žalobce v této době dopustil nějakého protispolečenského jednání. V rámci této doby vykonával žalobce trest odnětí svobody (od 18. 4. 2025 do 18. 2. 2026), kdy lze vycházet z toho (opak osvědčen nebyl), že žalobce tak po dobu téměř jednoho roku abstinoval. Abstinence v takové délce by obecně měla obavy z jeho závadného chování v důsledku závislosti na alkoholu po propuštění z výkonu trestu spíše oslabovat, než je potvrzovat. V době výkonu trestu byl žalobce pod stálým dohledem, tudíž by neměl být problém zajistit od věznice relevantní údaje o chování žalobce v době výkonu trestu. Nelze totiž samozřejmě vyloučit, že v konkrétním případě žalobce výše uvedené obecné závěry neplatí.
29. Žalovaný se též vůbec nezabýval tím, že a proč byl žalobce podmíněně propuštěn z výkonu trestu. Podle § 88 odst. 1 trestního zákoníku platí, že soud odsouzeného podmíněně propustí na svobodu, jestliže odsouzený vykonal stanovenou část trestu, svým chováním a plněním svých povinností po právní moci rozsudku prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného. Podle § 88 odst. 4 věty první trestního zákoníku soud při posuzování, zda odsouzený prokázal polepšení, přihlédne zejména k jeho chování ve výkonu trestu, které umožňuje posoudit, do jaké míry se napravil, k plnění jeho povinností a k jeho snaze nahradit škodu nebo jinou újmu způsobenou trestným činem, vydat bezdůvodné obohacení získané trestným činem anebo odstranit jiné škodlivé následky činu. Účelem zkušební doby je dát odsouzenému možnost prokázat soudu v této době, že došlo k jeho nápravě a že zbytek trestu není potřeba vykonávat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2026, č. j. 22 Azs 19/2026-44, bod 37).
30. Trestní soud žalobce podmíněně propustil z výkonu trestu dne 18. 2. 2026. Tato informace byla žalovanému před vydáním napadeného rozhodnutí známa. Trestní soud z těch skutečností, které zjistil, bezpečně dospěl evidentně k závěru, že *žalobce svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a že od žalobce očekává, že v budoucnu povede řádný život*. K těmto závěrům musel trestní soud dospět ze žalobcova chování ve výkonu trestu, které osvědčilo jeho nápravu, příp. z jiných skutečností, které trestní soud přesvědčily, že v budoucnu žalobce povede řádný život, tj. nebude narušovat veřejný pořádek. Podmíněné propuštění žalobce z výkonu trestu by tedy mělo zpravidla obavy z jeho závadného chování po propuštění spíše oslabovat, než je potvrzovat. Avšak opět platí, že bez konkrétních zjištění týkajících se důvodů podmíněného propuštění žalobce nelze vyloučit opak.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

31. Soud tedy přisvědčil žalobnímu bodu, v němž žalobce namítl, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, pokud jde o závěr žalovaného, že žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí představoval aktuální, skutečné a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku. Podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zruší soud napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. V posuzované věci dospěl soud k závěru, že žalovaný úplně nezjistil skutkový stav potřebný pro rozhodnutí ve smyslu § 3 správního řádu, neboť neshromáždil žádné podklady rozhodnutí, jimiž by zjistil chování žalobce od 23. 10. 2024 do 12. 3. 2026, ač bez takových zjištění nebylo lze vyhodnotit, zda žalobce ke dni 12. 3. 2026 a do budoucna skutečně představoval vážné ohrožení veřejného pořádku. Jinými slovy, závěr žalovaného, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí existovala reálná obava z toho, že žalobce bude závažným způsobem narušovat veřejný pořádek, nelze mít za přesvědčivý, vylučující všechny rozumné pochybnosti, jelikož tento závěr nebyl opřen o potřebná skutková zjištění. Žalovaný, ač zjistil, že žalobce strávil téměř rok ve výkonu trestu a byl z něj podmíněně propuštěn, nezjistil skutkový stav, pokud jde o chování žalobce jak v době výkonu trestu, tak po jeho propuštění, ač právě tyto skutečnosti mohly být podkladem úvah o prognóze chování žalobce a právě tato prognóza měla být klíčová pro rozhodnutí žalovaného. Přitom podmínkou propuštění žalobce z výkonu trestu mělo být zjištění trestního soudu, že svým chováním ve věznici žalobce prokázal svou nápravu a lze očekávat, že na svobodě povede řádný život. V části, jíž žalovaný tento závěr odůvodnil výlučně předchozími odsouzeními žalobce, jde o nepřezkoumatelný závěr pro nesrozumitelnost logiky úvahy, kdy žalovaný na jedné straně vyšel explicitně z toho, že předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě pro tento závěr nestačí, a současně právě jen takovými předchozími odsouzeními žalovaný svůj závěr odůvodnil.
32. Žalovaný nerespektoval právní východiska hodnocení závažného ohrožení veřejného pořádku tak, jak je v napadeném rozhodnutí vymezil. Z napadeného rozhodnutí vyplývalo, že žalovaný měl za to, že u žalobce je důvodné nebezpečí, že bude v opilosti páchat trestnou nebo přestupkovou činností. Tuto obavu však odůvodnil žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze minulým závadným jednáním žalobce v letech 2018 až 2024. Žalovaný ve svých úvahách pominul a skutkově nezjišťoval ničem ve vztahu k chování a případné nápravě, která se ze spisu (zejména vzhledem k podmíněnému propuštění žalobce z výkonu trestu) podávala. Žalovaný nezjistil řádně skutkový stav potřebný pro své rozhodnutí, pokud jde o chování žalobce a jeho nápravu v době výkonu trestu odnětí svobody a po podmíněném propuštění. Vzhledem k zásadní změně poměrů žalobce (omezení osobní svobody ve výkonu trestu a s tím spojená abstinence a možná náprava žalobce, jíž by napovídalo, že ho trestní soud podmíněně propustil) nebylo možné vyhodnotit samotné minulé závadné chování žalobce jako dostatečný důvod pro obavu k jeho budoucího narušení veřejného pořádku. Bez zjištění chování žalobce od doby nástupu do výkonu trestu až do doby vydání napadeného rozhodnutí nelze kvalifikovaně predikovat budoucí chování žalobce. V dalším řízení žalovaný, pokud bude chtít rozhodnout stejně jako v napadeném rozhodnutí, komplexně posoudí individuální okolnosti týkající se žalobce a opatří dostatek podkladů rozhodnutí k učinění skutkových zjištění o chování (příp. poměrech) žalobce od doby nástupu do výkonu trestu až do doby vydání rozhodnutí tak, aby mohl v souhrnu s dosud zajištěnými podklady vyhodnotit, zda žalobce v době vydání rozhodnutí představuje aktuální, skutečné a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku. Významné by mělo být, zda další zjištění žalovaného týkající se osobního chování a poměrů žalobce od nástupu

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

trestu do současnosti propojí případnou rizikovost jeho chování s nebezpečím budoucího závažného narušení veřejného pořádku (např. neplnění podmínek podmíněného propuštění, riziková konzumace alkoholu). Soud v této souvislosti doplňuje, že nutným předpokladem k takovému hodnocení je vyjasnění si toho, v čem má budoucí závažné narušení veřejného pořádku u žalobce ke dni rozhodnutí spočívat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2026, č. j. 22 Azs 19/2026-44, body 23, 28 a 45). Jen tak totiž žalovaný bude moci posoudit, zda jeho skutková zjištění, obohacená o doplněné podklady rozhodnutí, ve svém souhrnu představují osobní chování žalobce, která ke dni jeho rozhodnutí svědčí o tom, že přítomnost žalobce na území je závažnou hrozbou pro veřejný pořádek konkrétním způsobem. Takové vyhodnocení zjištěných okolností v jejich celkovém kontextu žalovaný v napadeném rozhodnutí neprovedl a nevysvětlil, proč jím zjištěné indicie svědčí závěru, že osobní chování žalobce představovalo ke dni jeho rozhodnutí současně skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení veřejného pořádku.

33. S ohledem na výše uvedené závěry se soud již nezabýval ostatními žalobními námitkami. V této souvislosti soud uvádí, že vztahovaly-li se žalobní námitky k nedostatečnému posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, hodnocení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života lze provést jen tehdy, je-li zjištěno, že žalobce představuje skutečné, aktuální a vážné nebezpečí pro veřejný pořádek. Teprve s takovým případným nebezpečím je nutno poměřovat soukromý a rodinný život žalobce. Bez existence skutečného, aktuálního a vážného nebezpečí pro veřejný pořádek nelze poměrování vůbec provést.
34. Ve vztahu k vyjádření žalovaného k žalobě soud předznamenává, že podle ustálené judikatury nelze případné nedostatky správního rozhodnutí dohánět až v soudním řízení správním a tímto způsobem napravovat dřívější vady správního rozhodnutí (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2023, č. j. 3 As 256/2021-41, bod 35). Soud vypořádá jen ty části vyjádření žalovaného, které se týkaly důvodů, pro něž soud napadené rozhodnutí zrušil.
35. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl množství svých skutkových závěrů, které ve správním řízení neučinil (do odůvodnění napadeného rozhodnutí je neuvedl). Takto žalovaný argumentoval tím, že žalobce v současné době nenarušuje veřejný pořádek a nepáchá trestnou činnost, že se v době výkonu trestu žalobce nedopustil protiprávního jednání, že od podmíněného propuštění z výkonu trestu do vydání napadeného rozhodnutí neuplynula dostatečně dlouhá doba pro vyloučení hrozby recidivy, že ani chování žalobce před nástupem do výkonu takovou hrozbu nevylučuje. Jelikož o tyto skutkové závěry žalovaný své rozhodnutí neopřel, v napadeném rozhodnutí je vůbec neuvedl, soud k nim nemohl přihlížet při posuzování zákonnosti napadeného rozhodnutí.
36. V další pasáži vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobce byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu, nepáchá trestnou činnost, je pod dohledem probačního úředníka a podstupuje léčbu závislosti. Souhrn těchto skutečností však žalovaný označil za irelevantní pro povahu dosavadního chování žalobce, protože neneguje jeho předchozí jednání. Žalovaný to podpořil úvahou, že neplatí, že každým (i jen podmíněným) propuštěním cizince na svobodu automaticky pomíjí nebezpečí narušení veřejného pořádku. Podle žalovaného dohled probačního úředníka ani léčba závislosti neměly v minulosti žádný vliv na chování žalobce, a proto neexistuje záruka, že tomu tentokrát bude jinak. Podmíněné propuštění neznamená, že odsouzený nepředstavuje hrozbu pro veřejný pořádek. Jelikož Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

trestní soud při podmíněném propuštění stanovil žalobci dohled a povinnost podrobit se léčbě závislosti na alkoholu, nelze z toho podle žalovaného bez dalšího usuzovat na přesvědčení trestního soudu o napravení žalobce. Žádnou z těchto úvah žalovaný do napadeného rozhodnutí neuvedl, a proto k nim soud nemůže přihlížet při posuzování důvodnosti žaloby. Žalovaný nemůže teprve v průběhu soudního řízení doplňovat důvody žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný se nemůže v soudním řízení správním na podporu zákonnosti napadeného rozhodnutí dovolávat skutkových závěrů a úvah, které podle napadeného rozhodnutí ve správním řízení neučinil.

37. Obiter dictum však soud považuje za nezbytné k úvahám žalovaného poznamenat, že je považuje za nesprávné. Výše soud vyložil, proč bylo stěžejní, aby žalovaný zjišťoval stav v době vydání napadeného rozhodnutí. V té době totiž jednak došlo k významné změně poměrů žalobce (byl propuštěn z výkonu) a jednak byl předtím téměř rok ve výkonu trestu odnětí svobody. Žalovaný toto v době vydání rozhodnutí věděl, a přesto vůbec nezjišťoval, jak se žalobce choval ve výkonu i po propuštění. Věc žalobce je specifická v tom, že závadné chování žalobce je evidentně vždy spojeno s rizikovou konzumací alkoholu. Jinak řečeno, lze rozumně předpokládat, že nebude-li takové konzumace, k problematickému chování nedojde. Proto je chybné (explicitně vyjádřené, ač nepodložené žádným prokázaným skutkovým zjištěním) východisko žalovaného, že podmíněné propuštění, vedení řádného života, dohled probačního úředníka a podstoupení léčby závislosti nemohou ovlivnit závěr, zda žalobce představuje hrozbu pro veřejný pořádek. Tyto skutečnosti, pokud by byly osvědčeny, samozřejmě neruší předchozí závadné chování žalobce, nicméně mohou ovlivnit prognózu žalobce. V tomto typu řízení nelze, jak zdůraznila opakovaně judikatura, vycházet z kategoričtých a paušálních hodnocení, nýbrž je nutno prognózu cizince osvědčit konkrétními a aktuálními zjištěními, aniž by se samozřejmě měla předchozí odsouzení ignorovat. Jinak řečeno slovy žalovaného, jistě neplatí, že každým propuštěním cizince na svobodu automaticky pomíjí nebezpečí narušení veřejného pořádku (odsouzený už *nepředstavuje* hrozbu pro veřejný pořádek), ale podle soudu stejně tak neplatí, že předchozími odsouzeními je toto nebezpečí narušení veřejného pořádku automaticky osvědčeno (podmíněně propuštěný *představuje* hrozbu pro veřejný pořádek). Závěr žalovaného, že léčba závislosti neměla v minulosti žádný vliv na chování žalobce, a proto neexistuje záruka, že tomu tentokrát bude jinak, nemá oporu v podkladech rozhodnutí, jelikož žalobce před nástupem do trestu žádnou protialkoholní léčbu neabsolvoval. Soud proto nemůže souhlasit s žalovaným, že ač žalovaný v době vydání napadeného rozhodnutí věděl, že žalobce byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, nebylo to pro jeho rozhodnutí relevantní.
38. Ve vyjádření k žalobě se žalovaný dovolával procesní pasivity žalobce, který nedoložil potvrzení o léčbě, netvrdil a neprokázal ve správním řízení, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný akcentoval, že nebyl povinen z vlastní iniciativy vyhledávat a opatřovat důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch žalobce. Soud výše vysvětlil, že žalovaný byl povinen zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností v rozsahu potřebném pro posouzení prognózy žalobce. Pokud se žalovaný (jakýmkoli způsobem) dozvěděl o tom, že žalobce vykonává trest a byl z něj propuštěn, měl zjišťovat chování a poměry žalobce v době výkonu trestu a po jeho propuštění. Jako podklad pro tato zjištění by se nabízely ty listiny, na jejichž základě trestní soud žalobce propustil, neboť trestní soud musel hodnotit v řízení o podmíněném propuštění nápravu a prognózu žalobce. Zjistil-li by takto žalovaný, že žalobce nastoupil v souladu s usnesením o propuštění Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

z výkonu protialkoholní léčbu, měl zjistit její průběh apod. Soud nijak nepředjímá prognózu žalobce, jen si je jist, že ty skutečnosti, o něž opřel svou prognózu žalovaný v napadeném rozhodnutí, dostatečným základem pro pozitivní ani negativní prognózu nejsou. Soud dodává, že žalobce se samozřejmě nemůže v soudním řízení správním dovolávat skutečností, které nesdělil žalovanému a žalovaný je ze spisu nemohl zjistit. To však nezabavuje žalovaného v tomto typu řízení z vlastní iniciativy zjišťovat ty skutečnosti, které jsou nezbytné pro závěr, který určí výrok jeho rozhodnutí.

39. Soud pro nadbytečnost neprovedl žalobcem navržené důkazy (prohlášení manželky, potvrzení léčebny a potenciálního zaměstnavatele), neboť jejich provedení nebylo nezbytné k posouzení důvodnosti žaloby. Jak soud výše vysvětlil, rozhodující pro napadené rozhodnutí byl stav ke dni jeho vydání, tudíž potvrzení léčebny a manželky (vyhotovená po vydání napadeného rozhodnutí) nemohla ovlivnit posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí. Pokud jde o potvrzení zaměstnavatele, ani to nemohlo mít vliv na rozhodnutí soudu s ohledem na důvody, pro něž soud napadené rozhodnutí zrušil. Navíc žalobce tyto důkazy označil k prokázání nepřiměřenosti napadeného rozhodnutí, kterou soud neposuzoval.
40. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
41. Soud nepřehlédl, že na rozdíl od žalovaného (viz jeho vyjádření k žalobě) žalobce nesouhlasil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání podle § 51 s. ř. s. Soud však při zrušení napadeného rozhodnutí postupoval podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., které umožňuje takto rozhodnout rozsudkem bez jednání.

III.

Náklady řízení

42. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud výrokem II tohoto rozsudku podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Plně procesně úspěšnému žalobci přiznal soud náhradu nákladu řízení v celkové výši 16 900 Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 12 900 Kč, kterou tvoří odměna za 2 úkony právní služby po 4 620 Kč [převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu], odměna za 1 úkon právní služby po 2 310 Kč [sepsání návrhu na odkladný účinek žaloby dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu], 3 paušální částky jako náhrady hotových výdajů po 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Dále jde o zaplacené soudní poplatky za žalobu ve výši 3 000 Kč [položka 18 odst. 2 písm. a) přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích] a v částce 1 000 Kč za návrh na odkladný účinek žaloby [položka 20 přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích]. Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit k rukám zástupkyně žalobce, a to ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.). Lhůta k plnění nákladů řízení byla stanovena s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Pokud kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Plzeň 12. května 2026

JUDr. Veronika Burianová v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.